

Ashok Swains kontor på Gamla torget i Uppsala var tidigare byggherren Anders Diös eget arbetsrum. Därför har det fått sin speciella utformning, med fönster åt två håll.

FOTO: DAVID JOHANSSON

Från en bokhylla vakar en lokal variant av den hinduiska guden Vishnu över arbetsrummet, med sina syskon. Ashok Swains kritik mot det hindunationalistiska Indien kommer inifrån, eftersom han själv är bekännande hindu, och dessutom av högre kast.

FOTO: DAVID JOHANSSON

Ashok Swain har fått mycket uppmärksamhet i Pakistan, Indiens grannland – och fiende. Där är kritiken mot Narendra Modi, på bilderna med ett kryss över ansiktet, hård.

FOTO: FAREED KHAN/TT

Bilden är från coronatestning i Indien 1 juli, när premiärminister Modi just sagt att dödstaten var under kontroll. Antalet smittade har sedan blivit det största i världen efter USA och Ashok Swain har hårt kritiserat Indiens viruspolitik.

FOTO: CHANNI ANAND/TT

» Är du rädd för hoten?
– I början brydde jag mig inte så mycket. Jag kände mig säker här i Sverige. Men jag har förstått att det finns exilindier även här som ser mig som förrädare. I dag ser jag mig över axeln när jag promenerar till jobbet genom Uppsala. Och jag tar mig i akt om någon med indiskt utseende närmar sig mig exempelvis på en flygplats. Men hittills har folk bara sökt upp mig för att tacka.

Han är nog med att lyfta fram att han hela tiden känt fullt stöd från universitetet.

– Trots alla hundratals klagomål som kommit är det ingen här som någonsin ifrågasatt mig.

I sina svar skriver universitetet att de anställdas egna åsikter inte är ett ansvar för universitetet, så länge de inte bryter mot lagen.

Men hur hinner man vara professor och så engagerad i debatten? Jo, Ashok Swain börjar sin dag klockan 07.00 och slutar den efter midnatt. Och han har inga fritidsintressen. Förutom en sak.

– Det är jag som lagar maten, det är det jag gör utanför forskningen och

politiken, säger han och skrattar igen. Trots det höga priset borde fler forskare ta plats i offentligheten, tycker han. Men i dag gynnas inte ens forskarkarriär i någon större utsträckning av ett engagemang utanför akademien. Sådana meriter värderas inte som publiceringar eller citeringar i vetenskapliga tidskrifter, påpekar Ashok Swain.

Här måste den akademiska världen ändra sig, menar han.
– Forskare är skyldiga att samverka med samhället, det är vår tredje uppgift bredvid forskning och undervisning. Men med det samhällsklimat och tonläge som råder i dag är det lätt att man som ung, erfaren forskare inte vågar eller orkar delta i debatten, särskilt om det inte betalar sig, säger Ashok Swain, som i sin profil på Twitter presenterar sig som professor vid Uppsala universitet men samtidigt skriver att "åsikterna är mina egna".

Den nationalistiska giren i Indien, ledd av en stark, karismatisk ledare har många likheter världen över, i Putins Ryssland, Erdogans Turkiet, Bolsonaros Brasilien, i Xi Jinpings Kina och i Donald Trumps USA.

Valet i USA i höst blir en global väg-

» Jag kände mig säker här i Sverige. Men jag har förstått att det finns exilindier även här som ser mig som förrädare.

visare för framtiden, spår Ashok Swain. Och här har viruset bakom covid-19 dykt upp som en oväntad spelare som helt kan ändra matchbilden. För dess härjningar hotar den ekonomiska utvecklingen, det som de här ledarna har som sitt främsta argument och ofta baserar en protektionistisk och hårdare nationell hållning på.

Ashok Swain har återkommande kritiserat Indiens virushantering och hur regeringen enligt honom bortförklarar den stora spridningen i landet – som ändå lett till ett överraskande begränsat antal dödsfall, jämfört med exempelvis Sverige.

– De här ledarna är så rädda för ekonomisk kollaps. Jag tror att covid-19 kan

bryta det momentum, den positiva rörelse, som funnits runt de här ledarna och deras nationalistiska politik.

En sak Ashok Swain har gemensam med Narendra Modi, och även Donald Trump är aktiviteten på Twitter. Där har man makten själv.

Nu hoppas han ändå att de amerikanska väljarna ska driva in världen på en ny väg, genom att rösta bort Trump i höst.

– USA är en sådan global maktfaktor. Vi behöver en demokratisk förändring och den måste börja där.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Personligt

Född: 19 februari 1965, i närheten av Puri, västra Indien.
Familj: Fru och två barn.
Bor: I centrala Uppsala.
Yrke: Professor vid Institutionen för freds och konfliktforskning vid Uppsala universitet. Blev 2017 Uppsala

universitetets förste UNESCO-professor, för sin forskning om internationella vattenöverenskommelser och konflikter.
Aktuell: Ständigt aktuell på Twitter, där hundratals dagligen följer hans inlägg om indisk politik.